

PASSAVA PER AQUÍ | Josep Ventura

“L’Andorra que trepitgem avui està esculpida pel glaç”

Mentre la vulcanologia està vivint una etapa molt mediàtica, els geòlegs d’aquestes contrades –si més no, el tándem format per Josep Ventura i Valentí Turu– s’ocupen de les glaceres. O més aviat de la memòria de les glaceres

Alba Doral
ANDORRA LA VELLA

Volcans, terratrèmols... els geòlegs esteu en la glòria.

Home! En la glòria no diria. Però està de moda, vaja, se’n parla bastant de geologia, de geomorfologia, de geodinàmica, el vulcanisme és un tema candent. Encara que nosaltres per aquí ens especialitzem en l’altre extrem, en glaceres, en geleres.

Tots n’aprenem una mica.

Hi ha molta informació, sí, i en temps real. Però és important, per part dels científics i els periodistes, fer una divulgació correcta d’allò que se sap i d’allò que no se sap. S’ha d’explicar de forma seriosa i entenedora. Hi ha molta terminologia i conceptes que no són del domini públic. S’ha d’explicar i no és fàcil.

Cert.

A vegades el millor especialista no se sap explicar. O el periodista li dona una pàtina groga, sensacionalista. Trobar l’equilibri és trobar la pedra filosofal.

Això em fa pensar en una política del país que després del terratrèmol va qüestionar el projecte de Grifols.

Home, ho veig una mica exagerat. De terratrèmols a la zona pirinenca n’hi ha i sovint, són repetitius, però de magnitud petita. La qüestió important és com fas les construccions. Japó és una zona sísmica brutal i de magnituds molt més fortes, amb destrosses, però la construcció i les infraestructures suporten sotragades de gran intensitat.

BONDIA

Les úniques que queden al Pirineu estan en franc retrocés des del 2000 i allà cap al 2050 hauran desaparegut

Anem a les glaceres.

De tant en tant s’intenta sintetitzar el que pomposament diríem l’estat de la qüestió, posar al dia. A Valentí Turu i a mi ens van convidar a participar en una obra que s’acaba de publicar, *Iberia, land of glaciers*, en una d’aquestes editorials que controlen part de les revistes indexades al món de la ciència.

Terra de glaceres? Aquí?

Una mica provocador, oi? Home, poquetes ara, però milers d’anys enrere sí que n’hi havia. Nosaltres vam aportar

un capítol, *Les geleres del Pirineu centre-oriental*, és a dir, la conca de la Noguera Pallaresa i la de la Valira-Segre.

Ja no hi són.

Les úniques que queden al Pirineu estan en franc retrocés, accelerat, des del 2000, i no se’ls augura llarga vida si continuem en aquest procés de canvi climàtic. Eren grosses fa 150 anys però cap al 2050 hauran desaparegut.

Caram.

Fa cent anys també n’hi havia algunes de molt petites als Pics d’Europa i una a Serra Nevada, lligades a la petita edat del gel que se’n diu, del segle XIV al XIX. Tirant enrere, totes les grans serralades de la Península durant el període quaternari, durant els últims milions d’anys i sobretot durant els últims cent mil anys, van estar ocupades per glaceres com les de l’Himàlaia o els Alps.

Grans.

Rius de glaç de vint o seixanta quilòmetres amb gruixos de cent centímetres que davallaven pel que ara encara són valls fluvials als Pirineus. Del darrer cicle glacial, del qual tenim més dades per reconstruir aquesta història, va ocórrer entre cent mil i deu mil anys enrere.

Magnituds que fan ballar el cap.

A escala geològica són quatre dies.

Per què és important saber tot això?

Veiem per exemple que al Pirineu la màxima extensió del glaç va ser uns 60.000 anys enrere, no concorda amb la màxima glacial a nivell continental. No hi ha una sincronia entre el màxim a l’hemisferi i el màxim al Pirineu. Un fenomen complicat, però lligat al règim de precipitacions.

L’Andorra que trepitgem avui es va formar així.

Exacte, no s’entendria el paisatge, la morfologia Pirinenca, sigui l’alta muntanya sigui la plana, sense la glacera. Sense el seu efecte remodelador no hi hauria el circ de Pessons, o la capçalera del Madriu, amb crestes, parets, estanys... El paisatge actual és esculpit pel glaç.

A PARTIR DEL 1 DE NOVEMBRE DE 2021

Equipament obligatori d’hivern a tots els vehicles. Les millors marques al millor preu són a Eurotyre Andorra.

Vine a un dels nostres 5 punts de venda per poder conduir amb confiança.

PUNTS DE VENDA DE PNEUMÀTICS

Santa Coloma (ANTAR)	ELF	760 020
Encamp (Nou vial)	CEPSA	760 035
Av. Salou (Santa Coloma)	CEPSA	760 023
La Massana	ELF	760 029
Av. Tarragona	CEPSA	760 033

ESTACIÓ ENCLAR CARBURANTS ANDORRANS

